

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Zondag en Maandag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

14 en 15 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den April.

De fransche gezant te Londen aan den minister van buitenlandsche zaken,

„De fransche gezant te Londen aan den minister van buitenlandsche zaken,

„Londen den 9den,

„Te Vera-Cruz is den 9den maart een vredestraktaat geteekend geworden tusschen den admiraal *Baudin* en de Mexikaansche gevolmachtigden *Gerostesa* en *Pictaria*.”

Uit den Londensch *Courier* heeft men hier voorts reeds enige bijzonderheden aangaande het gesloten traktaat vernomen, dat de schuldloosstelling van 800,000 op 600,000 dollars verminderd is, dat de fransche bezetting binnen veertien dagen het kasteel St. Jean d'Ulloa moet ontruimen en dit fort op Frankrijks kosten moet hersteld worden. Deze voorwaarden zijn niet zeer geschikt om te wrekenheid over het gesloten traktaat te verwekken. De schuld diër minder voordelige bepalingen heeft dan men verwacht had, moet de heer *Molé* dusgen, die, zegt men, na eerst de ontevredenheid van het Londensch kabinet te hebben opgewekt, uit vrees voor hetzelfde, aan den admiraal *Baudin*, in last gegeven heeft om in voorwaarden te bewilligen die voor eenige maanden onaanneemlijk schenen. De waardigheid van Frankrijk, heet het, is dus hier wederom opgeofferd, en de kamer der gedeputeerden moest niet verzuimen, om een streng onderzoek naar de handelingen van den heer *Molé* in de geheele Mexikaansche zaak gehouden, in te stellen. De geschiedenis, op eene vredelievende wijze te handelen tot einde brengen van de Mexikaansche zaak, maar men had een ander resultaat, om de gesondheden in te nemen, en de fransche marine was geweest, eindigde thans met eene schandelijke kapitulatie.

Het traktaat van Vera-Cruz is in den afgelopen nacht met een koerier, door den heer *Sebastiani* afgezonden, op de Tuilerien ontzagen. Men verlangt deszelfs inhoud te kennen, waardoor natuurlijk de zaak beter zal kunnen beoordeeld worden.

De kamer der afgevaardigden blijft nog steeds voortgaan met de verificatie der volmagten. Twee verkiezingen, die van den heer *Rigier* te Vannes, een lid der 221, en die van den heer *Deshaumeaux* te Bajeux, heeft haar gisteren voornamelijk bezig gehouden. De eerste verkiezing werd na eene discussie waarin de heer *Rigier* zelf het woord voerde, voor geldig verklaard. Ten aanzien van de keur des heeren *Deshaumeaux* was het erkend, dat hij de tweede stemmings de mede kandidaat van den heer *Deshaumeaux*, de generaal *d'Houtetot*, de overhand zou gehad hebben, indien het eerste onderscheidene stembriefjes met den naam van den generaal niet was vernietigd. Bij de derde stemming werd de heer *Deshaumeaux* gekozen, maar werd de heer *Deshaumeaux* als onbetrouwbaar beschouwd. De commissie der kamer bij het onderzoek uitusschen bevonden hebbende, dat verscheidene der afgekeurde stembriefjes van de tweede stemming zeer leesbaar en geldend waren, had voorgesteld de keus van den heer *Deshaumeaux* te vernietigen en den generaal *d'Houtetot* als lid der kamer in zijne plaats te kiezen. Tegen de geldigheid van het eerste voorstel, viel niet in te brengen, maar de heer *d'Houtetot*, die tevens adjudant des konings is, in dezelfde plaats te nemen, daarin wilde de oppositie niet bewilligen. Bij de stemming verklaarden 189 leden zich voor des generaal's toelating en 221 tegen dezelve. Bij gevolg zal het collegie van Bajeux eene nieuwe keus moeten doen.

Ook het 5de kieskollegie van het departement Gers is bijeen-geroepen, om eenen nieuwen afgevaardigde te kiezen in de plaats van den heer *Lacave Laplagne*, die tot raadshier van het hof der rekeningen benoemd is.

— Van al de in de jongste dagen bij de volksverzamelingen gearresteerde personen zijn slechts een twaalfstal in staat van preventie gesteld, die men op heeter daad betrapt heeft, op het oogenblik dat zij, onder het aanheffen van oproerige kreten, de jonge boompjes of derzelve steunsels op de Boulevards kosrukten, om zich wapenen te verschaffen, of straatlantaarns verbrijzelden, enz.

— De hertog van Broglie is heden morgen een geruimen tijd met den heer *Gasparin* bij den koning geweest. De heer *Gasparin* wil men thans dat voor goed aan het bestuur zal blijven, en dat hem bij de vorming van een nieuw ministerie, de portefeuille van de openbare werken zal gegeven worden.

— In de berigten uit Bayonne tot den 7den April wordt gemeld dat *Maroto*, op de tijding van *Espartero's* beweging in de rigting van Vittoria, zich vergenoegd had met zijne bataljons dezelfde rigting te doen nemen door de Borunda, een weg die driemaal korter is, waardoor de karlistische troepen twee à drie dagen op de bedreigde punten kunnen wezen voor de komst van *Espartero*. *Maroto* zelf is zijne troepen niet gevolgd, maar is den 4den met een batallion en een eskadron te Tolosa gekomen om don *Carlos* te bezoeken, wien hij sedert den 28sten Februarij niet ontmoet had. Men zeide, dat hij inlichtingen wilde vragen omtrent de weigering der junta's om nieuwe belastingen te heffen; wellicht ook om don *Carlos* te onderhouden over de ondersteuning die van zijnenwege de verbannen apostolische partij nog zou ontvangen. Immers, naar gezeed werd had *Maroto*, eenige dagen te voren, te Dicastillo, zijne officieren in dezen geest toegesproken: „Mijne heeren, ik geloof het mijn pligt en eer te zijn, U te verklaren, dat er in het hoofdkwartier vreemde dingen plaats grijpen, en ik u zeggen wil schandelijk stuk men begun heeft, terwijl het leger gebrek lijdt, geen schoenen zelfs heeft en verdunde componentstakken mist? Er waren zes miljoenen realen in de koninklijke schatkist, twee derde van deze gelden heeft men aan de verbannten gezonden!”

Men wilde dat er werkelijk eenige gelden uit de provincien aan de bannelingen die ambtenaren waren gezonden zijn; doch dit kon van weinig belang zijn, daar in het karlistisch hoofdkwartier zelfs gebrek heerschte.

— Te Madrid had men den 3den April verontrustende tijdingen uit Valencia ontvangen. In die stad heerschte in het laatst van Maart veel gisting. Dreigende volkshoopen liepen de straten door, en wilden de gevangenen karlisten en de voorstanders van schikking vermoorden. De troepen waren gecorssigneerd, en de nationale garde toonde weinig ijver om met kracht te werk te gaan. Eene uitbarsting der volkswede-zour aldaar thans te meer te betrekken zijn, dewijl daardoor juist thans met *Cabrera* de geopende onderhandelingen voor de uitwisseling van 900 gevangenen zouden gebroken worden.

— De koers hield zich heden ter beurze staande; men vreesde echter voor een aanmerkelijken achteruitgang wanneer de keus van den president der kamer niet in den geest viel van de ministeriale combinatie, die men nog steeds op het oog heeft. De notering was heden: 5 pCt. 109.85; 3 pCt. 80.90; Nap. r. 101.15; Sp. Ardoin 20 1/2; Rom. L. 101.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den April.

Nath' men verneemt heeft het Z. M. behaagd Z. K. H. den Grootvorst Troonopvolger van Rusland met het grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw te beëdiggen.

Men verzekert, dat het verblijf van Z. K. H. in ons Vaderland eenigen tijd zal verlengd worden. Men spreekt er van dat voor Hoogstdezelfs vertrek ook eene gala-voorstelling in den Koninklijken Nederduitschen Schouwburg in de residentie zal gegeven worden.

Op de reize aanstaanden maandag naar Amsterdam zal de Grootvorst Troonopvolger zich voorat eenigen tijd te Leiden en te Breda ophouden, ten einde het menigwaardige afdan te oogenblik te nemen. Het getal der personen die met des Grootvorst's gevolg

stad komen bezoeken, de leden van ons koninklijk gezin en hun gevolg medegerekend, tusschen 130- en 140. Het vertrek van Amsterdam is bepaald op aanstaanden donderdag. Wellicht zal de russische Grootvorst, alvorens naar 's Hage terug te keeren, nog een uitstapje naar den Helder doen.

De generaal-majoor jonkvr. *Klercks* is gedurende het verblijf van den Grootvorst door Z. M. als adjudant aan Hoogstedenzelven toegevoegd.

— Zijne Majesteit heeft magtiging verleend tot aankoop van gebouwen te Zevenhuizen en te Moordrecht, om te worden ingericht en te dienen tot hospitaal bij het ontstaan van ziekten, bij gelegenheid van de droogmaking van den Zuidplas in Schieland.

— De nieuwe opperbevelhebber van Bergen-op-Zoom, die den 6den dezer in de vesting aangekomen is, heeft terstond het opperbevel derzelve aanvaard en den 7den de volgende dagorde uitgevaardigd.

» Door 's konings mij zoo vereerend vertrouwen bij hoogstdezelfs besluit van den 10ten dezer maand, naad, benoemd zijnde tot het opperkommando in deze vesting, zoo ben ik gisteren alhier aangekomen en heb dadelijk na mijne aankomst dat opperkommando op mij genomen.

» Aangenaam zal het mij zijn, van een iegelijk in zijne betrekking, bij voortdurend dien niver en goeden wil ter behartiging van 's konings dienst te mogen ondervinden, welke het getuigenis van mijnen geachten voortganger bij zijn vertrek van hier dienangaande mij doet blijken te hebben plaats gehad.

Ik maak daarop dan ook volkomen staat en geef van mijne zijde de verzekering alles te willen aanwenden wat in overeenstemming met die dienst ter welwezen en genoegen van een ieder zea kunnen.

De generaal-majoor Opperbevelhebber der vesting op (aget.) Bagelaar

— De *Avondbode* geeft heden, bijzondere berigten uit Londen van den 9den, die insgelijks vermelden, hetgeen gisteren door het *Handelsblad* gezegd werd, dat de leden der conferentie bijzonder ontvreden zijn over de draling die van de zijde van België thans in de onderteekening van het traktaat gemaakt wordt. Lord *Palmerston* zou zijn voornemen te kennen gegeven hebben, om eerlang eene bijeenkomst der conferentie te beleggen, ten einde in overweging te nemen, welke ernstige maatregelen er behooren genomen te worden, om aan dezen staat van zaken een einde te maken, en die van de zijde van Engeland in het voorstel bestaan zou, om door het zenden eener scheepsmagt België tot de onderteekening te dwingen.

— Een bijzondere brief uit Leiden schetst den toestand der landlieden in den omtrek als waarlijk bedroevend, ten gevolge van het verliezen hunner runderen, aan de heerschende vee-ziekte. Volgens dien brief waren er die reeds 13, 18, 21 hunner koeijen hadden zien wegsterven. Een persoon werd er genoemd, die er van het begin of reeds 38 had verloren, terwijl een ander minder benoemd landman te Hobbemade van zijne 10 stiers er nog slechts 4 had overgehouden.

— Men schrijft uit Middelburg: » Wij vernemen dat de door de officieren der genie te Vlissingen, op hooger order genomene proeven met het Amsterdamsche cement, de Dordtsche tras en de door den kapitein ingenieur *Camp* vervaardigde en uitgevendene kunst-pouzzolane, waartoe door Z. M. den koning de vereischte autorisatie was uitgevaardigd, geleerd hebben, dat deze kunst-pouzzolane de uitnemendste eigenschappen bezit, der onmiddellijke verharding onder water, in die mate dat dit uit zeeljk vervaardigde cement, de beste Dordtsche tras overtreft, en het cazius of Amsterdamsche cement verre achter zich laat. De verdienelijke uitvinder heeft het alzo zeer ver met deze kunst-fabrikatie gebragt; en met zekerheid meent men te weten dat de rapporten van dezen gunstigen uitslag, bereids aan de regering zijn ingezonden.

» Met verlangen ziet men de bevestiging der reeds zoo lang verspreide märe te gemoet, dat deze pouzzolane-fabriek aan de haven dezer stad zal worden opgericht, wijl deze tak van nijverheid, bij eene eventuele uitbreiding uit den omtrek der zaak, voor de bevaarbaarheid der haven, van zeer groot nut zoude kunnen worden.

— In den nacht van den 8 dezer is het werk- en armhuis te Hamburg door eenen zwaren brand grootendeels vernield geworden, waarbij zes der aldaar verpleegde personen het leven hebben verloren en een spuitgast zwaar gekwetst is.

Eergisteren heeft men te Brussel depeches van den heer *Nothomb* uit Londen ontvangen, na welker ontvangst de heer *de Theux* zich naar vorst *Leopold* op Laeken begeven heeft. Men verzekerde te Brussel, dat de heer *Nothomb* de tegenwoordigheid te Londen verlangde van den heer *Fallon*, die een der belgische commissarissen bij de conferentie is geweest, alsmede die van den heer *Smis*, die zich vroeger met de kwestie van de scheldewart heeft bezig gehouden.

— In den Brusselschen *Independant*, vindt men, in antwoord op redeneringen in andere bladen, een artikel tot betoog, dat de vraag, hoe groot het kapitaal zal zijn, hetwelk ter zaak der jaarlijksche rente van f 5,000,000, waarvan de betaling bij het eindverdrag der Londensche conferentie aan België is opgelegd, op het grootboek der nationale schuld van dat land moet worden ingeschreven, zoo belangrijk niet is, als men beweert. De *Indepen-*

dant gaat daarbij uit van het denkbeeld, dat dit kapitaal, indien men de rente tot 5 percents inschrijvingen brengt, 200 miljoen guldens, en indien men 2½ percents inschrijvingen kiest, 400 miljoen guldens zal moeten bedragen. Hij beweert, dat men aan dit onderscheid tusschen het tweederlei nominale cijfer weinig of geen gewigt moet hechten, daar toch de Amortisatie-kas in den regel de 2½ percents inschrijvingen hagenoeg tegen de helft van den prijs der 5 percents inschrijvingen zal kunnen aankopen en het bedrag der renten, waarop het voornamelijk aankomt, in beide gevallen niet verschilt. Zelfs toont de *Independant*, ofschoon, naar hij zegt, nog geen oordeel over deze zaak willende vellen, eemgins naar de rente van 2½ percents inschrijvingen over te hellen. Volgens hem pleiten verlichte beginselen van staats-huishoudkunde in 't algemeen voor het geven der voorkeur aan staats-schuldbrieven tegen eene lage rente. Daarom had ook de Belgische minister van finantien de laatste leening, ofschoon met schijnbaar verlies op het kapitaal, in plaats van tegen 5, tegen 3 ten honderd gesloten.

— Naar men te Brussel verhaalde zonden de in 't algemeen genheden der stad eerlang tot eene schenking komen. Het bewind zou aan de stad een jaarlijkschen onderstand van 400,000 fr. verleenen, waarvoor de stad in debet op het grootboek der nationale schuld zou worden ingeschreven, en van hare zijde daarentegen voor hare rekening nemen de schade-loosstelling wegens de plunderingen, en aan het gouvernement tevens afstaan de museums met al de collectien van wetenschap en kunst. Drie heeren, *Fallon*, *B. du Bus* en *de Reiffenberg*, zonden als commissarissen met deze onderhandelingen tusschen de stad en het gouvernement belast worden.

— De agent van *G. Gommels, R. Saele*, die in de maand januarij voer *Leopold* den koning, half-legioen kwam aanbieden, doch wegens gebrek aan de vereischte papieren, in den aanvang door de politie vervolgd werd, is nu eene tweede maal, thans op nieuw te Brussel verschenen.

— Ter Brusselsche beurs liep gisteren op de wandeling, dat de heer *Ch. de Brouckere* zijne demissie als directeur van de bank wilde geven.

Het Britsche Lagerhuis heeft den 8ten april zijne werkzaamheden hervat. Dien dag heeft de minister *Russell* aangekondigd, dat de motie, die hij den 16den doen zal, strekken zal, om eene verklaring van het huis uit te lokken, houdende, „ dat het volharden van het uitvoerend gezag in de beginselen van staatkunde, die het in de laatste jaren ten aanzien van Ierland gevolgd heeft en die tot eene goede regtsbedeeling en tot algemeene verbetering in dat gedeelte van het vereenigd koninkrijk hebben geleid, raadzaam is. Men weet, dat van het al of niet aannemen van dit voorstel het britsche ministerie zijn voortdurend bestaan afhankelijk maakt. Zoo als het thans is ingewigt, zal, naar het zich laat aanzien, niet slechts de behoudende partij, maar ook een deel der radicalen tegen stemmen, en het voortdurend bestaan van het ministerie wordt dus aan eene hachelijke probeerning onderworpen.

Den 9den is van de zijde des bestuurs eene wet (ingediend strekkende om aan Jamaica het vertegenwoordigend ligchaam, hetwelk die kolonie sedert twee eeuwen bezit, te ontnemen, en haar door eenen gouverneur en eenen door het moederland benoemden raad te doen regeren. De hooggangde twisten tusschen het uitvoerend gezag op Jamaica en het wätgevend ligchaam, die reeds bij herhaling tot eene ontbinding van dat ligchaam hadden geleid, hebben thans dezen tute,sten maatregel doen aangrijpen. De tegenzin der pleitvoers van Jamaica tegen eene Iritsche parlamentswet, die tot bevestiging der vrijverklaarde negers tegen onwettige strafmaatregelen strekt, is de voornäme oorzaak van die twisten geweest. De geschillen tusschen den thans voorgedragen maatregel en de Iritsche pleitvoers buitendien onder de pleitvoers van de West-Indische landen reeds groote ontredendheid hebben over de noodlottige gevolgen, die de vrijverklaring der negers hun heeft berokkend.

— De radicale bladen noemen lord *Durham*, als den aanstaanden eersten minister, bijaldien het tegenwoordig Kabinet genoodzaakt, moigt zijn af te treden.

— Prins *Louis Napoleon*, die nog altijd afgezonderd in Londen verblijft, wedspreekt in de dagbladen het gerucht, dat hij aan de Koningin-Regentes van Spanje zijne dienst zou aangeboden hebben, en verklaart dat de *marquis de Marigny* en de burgemeester *Rocroix*, die men als zijne agenten te Madrid noemt, hieraan eene mate onbekend zijn.

De spansche generaal *Cordova* is den 25sten laatste maand te Lissabon aangekomen en wilde aldaar de uitspraak van het hooggeraad afwachten die over hem aangesteld is.

— Te Londen waren den 9den dezer de volgende pGt. gec. 92%; Ned. 2½ pGt. 55%; die 5 pGt. gec. 20%; Portugal 20%; Brazilië 70%.

Aan hoe veelstel bedenkingen en bekommeringen heeft de huidige toestand van het Fransche Rijk niet het aanzijn gegeven! Dat land

dat zoo ernstiglijk door de hand Gods is bezocht geworden, waar de wrange vruchten van eene zedeloze regering zoo vele bittere tranen hebben doen storten, en waar de grond ter nauwernood het bloed kon drinken, door de regeringloosheid geplengd; dat land, dat onder een ijeren juk moest gelegd worden, om de vaneen geretene banden der maatschappelijke zamenleving wederom aaneen te kunnen hechten; dat land zoo doorwoeld en doorwroet door allerlei leed, is, niettegenstaande de menigvuldige vermaningen en terechtwijzingen en kastijdingen, die hetzelfde van hooger hand opgelegd zijn, toch nu nog een volkaan, die andermaal dreigt los te barsten, en dan het verderf en den ondergang van een groot, maar ongelukkiglijk ligtzinnig volk waarschijnlijk zou ten gevolge hebben. Toen in 1789 de maat van ongerechtigheden was volgemeten, en de dwaasheden en verkeerdheden der regering het waggelend staatsgebouw hadden doen ineensstorten, toen viel tot leering van alle koningen en volken het hoofd zelf van den staat; maar het is, Gode zij dank, niet minder waar, dat de gruwzame tijden van ROBESPIERRE eveneens toonden dat volksheerschappij, zooals die aldaar begrepen werd, niet minder afkeerwekkend is, en het hoofd van die republiek, ROBESPIERRE, is onder de moordbijl zoowel gevallen als zijne medestanders. Toen zegevierde wederom het gevoel van maatschappelijk belang over den gruwel, en over de misbruikte kracht van de heffe des volks, 't welk al wat uitstekend en verdienstelijk was vernietigde. NAPOLEON's genie sloot den afgrond; en hij sloot dien met het volk ten oorloge te voeren, en met den ijeren wil die alles voor zich buigen deed. LOUWIS PHILIPS heeft het geluk gehad in 1830 den terugkeer tot die onzalige tijden van 89—93 te beletten; maar daartoe zijn ook de straten van Parijs en Lyon herhaaldelijk met bloed bekleet geworden; hij heeft met heldhaftigheid het land voor ondergang willen behouden, ofschoon de republikeinse partij zijn hoofd op prijs gesteld had; want men vergete het niet: waar men zich de eere gemeen maakt, daar deelt men ook in de schande. De doemwaardige moordtooneelen, die den dood van LOUWIS PHILIPS ten doel hadden, zijn niet vergeten; zij staan nog levendig voor elks oog. Sedert de laatste jaren, was er nu eindelijk rust in Frankrijk; de partijschappen schenen uitgedoofd en ontmoedigd; doch wat gebeurt? bij het te kortschieten van vruchteloos en herhaaldelijk beproefde materiele worstelingen met het bestuur, is het kwaad tot erger overgeslagen: de partijschappen zijn van nit de steden in de raadsvergaderingen gekomen; en daar steken zij het hoofd op, om, in vereeniging met andere ongelijkslachtige partijen, den gemeenschappelijken vijand zoo mogelijk te overweldigen. De hieldra der revolutie met haar slangvormig ligchaam en veelvuldige hoofden, vertoont zich in de Fransche kamer der afgevaardigden en bedreigt den troon. Zal de moedige verdediging van dezen troon zegevieren over de aanrandingen van dat monster. Het is te hopen, dat het donker tijdelijk licht van ons oog van dien kant voordoeft, dat de dreigende houding van het gerevolutionneerde Frankrijk moge inderdoen voor blijde uitkomsten, voor een vreedzaam en gelukkig ondergang. Met den troon in Frankrijk staat of valt de Staat; want noch republikeinen, noch legitimisten, noch liberalen, noch doctrinairen hebben vermogen genoeg om het land te regeren, wanneer de troon is omvergeworpen. En toch willen, noch ODILLON-BARROT, noch BERRIER, noch THIERS, noch GUIZOT hunne bijzondere belangen ten offer brengen aan de belangen van het vaderland: maar in arren moede ijveren zij onderling, wie best den troon zal overheerschen, en in behagelijke voorstellingen zoeken zij hunne persoonlijke denkwijze en belangen te doen doorgaan voor de beginselen en belangen door welke de staat alleen bloeijen kan. Nog kampt, met onverschrokkenheid en met bewonderenswaardige talent — mogt het ook zijn met gelukkigen uitslag! — de schrandere en kloeke LOUWIS PHILIPS, met zijne getrouwen, om Frankrijk te bewaren voor regeringloosheid; nog staat hij daar, den vrede van Europa waarborgende door zijn beleid en zijne behendige staatkunde; maar wanneer de meerderheid in de kamers niet verzekerd wordt aan de voorstanders der gematigde beginselen; wanneer het koningschap in wezenlijkheid wordt te niet gedaan, en het hoofd van den staat slechts een cijnsbaar, aan het gezag van den koning onafhankelijk ondergeschikt persoon, dan is het met de binnenlandsche rust in Frankrijk weltra gedaan; en dan staat eene ontbinding der maatschappij andermant als de hieldra der landpaten gereed om hetzelfde te bezoeken; maar dan is het ook met den vrede van Europa gedaan; en wee dan de bloedwrake.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Z. M. de Koning van *Wurtemberg* heeft dezer dagen aan den *Wurtembergischen* hofkapelmeester J. P. LINDPAINNER, brieven van adeldom en den titel van baron verleend, als een bewijs zijner tevredenheid over de uitmuntende compositien van dien toonkunstenaar, inzonderheid voor deszelfs laatste opera, die *Genuese-*

rin, welk stuk in de Zuid-duitsche hoofdsteden, op de schouwburgen van *Weenen*, *Stuttgart*, *München* en *Dresden* van grooten opgang gemaakt heeft. — Bij den muzikhandelaar *Assone* te *Offenburg*, is thans de partitie voor het orkest en voor de piano van de opera *Zaide* een magelaten werk van *Mozart*, waarvan reeds meermalen in de dagbladen gesproken is, in het licht verschenen. In beide partitien wordt een fac-similé van *Mozart*'s schrift gevonden. Deze opera zal eerlang in den hofschouwburg te *Darmstadt* opgevoerd worden.

FRANKRIJK. — De Akademie van Wetenschappen heeft in hare zitting van Maandag 11, tot haar corresponderend medelid verkozen, de hoogleeraar *AGASSIZ*, van *Geneve*. Zijn medelid was de prijs van *Musignano*, *CHARLES BONAPARTE*, die slechts eene stem minder dan de heer *AGASSIZ* op zich vereenigde, zijnde het getal stemmen geweest: 21 tegen 20. — De Akademie van opscheffers en fransche letteren heeft weder door den dood een harer oudste en ijverigste medeliden, de heer *E. DAVID*, verloren. Ofschoon hij den leeftijd van ruim 80 jaren reeds bereikt had, leverde hij weinige dagen voor zijn dood nog eene verhandeling in, over eene mythologische kwestie. — Onlangs werd van eene belangrijke geneeskundige ontdekking gewag gemaakt. Het was namelijk de geneesheer *Orfila* te *Parijs* gelukt, om het rattenkruid, nadat dit vergif zich door het ligchaam, door het bloed en het vleesch verspreid heeft, nog te ontdekken. In een der jongste zittingen van de Geneeskundige Akademie heeft de heer *ORFILA*, het resultaat zijner nasporingen op een aan vergif gestorven persoon proefondervindelijk bewezen. Hierdoor meende men een nieuw middel voor de geregelijke geneeskunde te hebben gevonden, om de misdaad ook tot in hare verste gevolgen te ontdekken. Intusschen heeft zich bij diezelfde nasporingen eene kleine zwarigheid opgedaan. De heer *ORFILA* en een zijner ambgenooten, die hem in zijn onderzoek behulpzaam geweest is, hebben namelijk ontdekt, dat een klein deel rattenkruid, naar het schijn voortkomende uit het onderscheiden voedsel dat de mensch gebruikt, door de organen dringt en er zich vastzet. Om dit gedeelte natuurlijk vergif nu te onderscheiden van dat, hetwelk ten gevelde eener vergiftiging geabsorbeerd is geworden, zou natuurlijk eene behoedzame onderscheiding moeten plaats hebben. De heer *ORFILA* geeft als kenmerk op, dat de ebullitie in het water het eerste niet ontbindt, terwijl het tweede dan verdwijnt. — Aan de koninklijke speciale school voor de levende oostersche talen te *Parijs* zouden met den 8sten dezer weder de jaarlijksche cursussen geopend worden. Aldaar zullen voordrachten gehouden worden in het gewijd arabisch, het gewoon arabisch, het persisch, het turksch, het armenisch, het nieuw grieksch en het handostaasch, en wel door de hoogleeraars *REINAUD*, *CAUSSERON*, *PERREVAL*, *QUATREMER*, *JAHANN*, *LE VASSANT* en *FRONTVAL*, *HASE* en *GARCIN DE TASSY*. — Op het van het fransch gouvernement zal er dezen zomer eene nieuwe nauwkeurige opmeting van de zuidelijke kusten van *Frankrijk* in de *Middellandsche zee* gedaan worden. De ingenieur van den waterstaat *MONNIER*, bijgestaan door eenige ingenieurs der marine is met dien arbeid belast. — Uit *Rome* wordt gemeld, dat de vermaarde fransche typograaf, de heer *A. FIRMIN DIDOT*, onlangs de pauselijke hoofdstad bezoekende, zijn voornamen had te kennen gegeven, om eenen polyglotten Bijbel uit te geven. Hierover met den taalkundigen abt *BRUNNART* geraadpleegd hebbende, had deze hem niet minder dan drie en veertig overzettingen van de H. Schrift opgegeven en een plan voorgelegd, om al deze verhalen synoptisch te verdeelen. — In de vorige week is te *Parijs* de eerste aflevering verschenen van het met verlangen te gemoet gezien reisverhaal des graaven *DEMIDOFF* in de zuidelijke gewesten van *Rusland*. Het werk is getiteld: *Voyage dans la Russie meridionale et la Crimée, par la Hongrie, la Valachie et la Moldavie, executé en 1837* sous la direction de *M. ANATOLE DE DEMIDOFF*. Het werk is in twee deelen verdeeld, te weten: het reisverhaal, door den Heer *DEMIDOFF* zelve gesteld, en ten anderen, de wetenschappelijke waarnemingen, waarvan de graaf de bearbeiding aan de geleerden en natuurkundigen die hem op de reis vergezelden heeft overgelaten. Beide deelen zijn afzonderlijk verkrijgbaar, zullende het werk, waarvan de thans verschenen eerste aflevering reeds zeer wordt geprezen, verrijkt worden met een album van gezigten en eene verzameling van 80 platen betreffende de natuurlijke historie. — Vanden onvermoeden *A. DUMAS* is deze week een nieuw drama, in vijf acten, *l'Alchimiste* geheeten op den schouwburg *de la Renaissance* te *Parijs* opgevoerd. Dit stuk verwierf echter op verre pa den bijval niet van zijn laatstvoorig product, *Mlle de Belle-Isle*.

NEDERLANDEN. — Op den 1sten April is in de nabijheid van *Arnhem*, overleden den Welberwaarde heer *G. B. BOSCH*, rustend predikant bij de hervormde gemeente van *Curacao*, die zich bij het

Nederlandsch publickingslijst bekend had gemaakt door zijn in de
 lichtgeving. *Deel in West-Indië en door een gedeelte van
 Noord-Amerika; 2 deelen in D.* Hij mogt steeds den on-
 derden van 45 jaar bezit en. De *Hanover* is dezer dagen een ten-
 toonstelling geopend geweest van schilderijen, teekeningen, plaat- en
 beelthouwerden. Het dagblad van *Hanover* en de *Hamburger Corres-*
pondent, hebben beide in een aantal artikelen over deze tentoonstelling
 uitgewild; en daarbij weder met bijzondere doelmaking gemaakt van
 de voortbrengelen van verschillende onzer Nederlandsche kunstschild-
 ers, die in dit stukken deze tentoonstelling opgegliffard hebben. Met
 onderscheiding van de onder anderen vermeld, de ingezondere stude-
 ren van de heeren *Somervil*, vader en zoon, *Stouman*, Van Os,
Wasson, *Banbana*, A. de *Gook*, de *Castro* en *Deboon*; van
 welke laatste thans echter reeds twee der voornaamste door den
 dood voor het vaderland en de kunst verloren zijn.

Der **AMSTERDAMSCHER BEURS** van gisteren (12 April) waren ge-
 notied: Ned. 100 pCt. 54 negen zestiende, elf zestiende, dito 8 pCt.
 101 1/2; Kasbil, 26 deelen zestiende, 7/8; Amort. Synd. 94 3/8, 3/4,
 1/2; Handels 100 1/2; S. S. 92 1/2; drie achttste;
 Rooden 165 1/2; Passive 4 elf zestiende, 3/4; Oude Russen 114
 3/4, 7/8; Bank 100; Columbia 48 3/8; Peruan. 9 3/8.

ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
 DER BEGUNSTIGING VAN DE VOLKSKLIJF.

De **ONTVANGER** der **DOMINEN** van de *Algemeene Nederland-*
sche Maatschappij ter Begunstiging van de Volkslijf te Rozen-
 dorp, op Zaterdag den 27sten April 1839, des voormiddags ten
 tijde van twee van **JOHANNES HERSELMAN** in den *Gouden*
Leen te **Dordrecht**, ter overstaan van der Heer **G. C. STRUYK**
VAN BERGHE openbaar Notaris residerende aldaar, voor een ter-
 mijn van zeven achterenvolgende jaren Verpachten de navolgende

- LANDGOEDEREN**, als:
- Eerste Perceel:** Een Perceel **WELAND**, gelegen in den *Oudland-*
schen Polder gemeente *Dinteloord*, groot 3 Bun-
 ders 22 Roeden 30 Ellen, laatst in pacht geweest
 bij den Heer **Pieter HERSELMAN**.
  - Tweede Perceel:** Eene **BOUWHOF** zijnde de negende in de *Maria-*
Polder gemeente *Dinteloord*, met de daarbij be-
 hoorende **LANDERLIJEN**, gelegen in de *Maria-*
Anna-Polders, groot 62 Bunders 46 roeden 01 El,
 in pacht tot Slonpeliyd van den jare 1839, bij **AN-**
TONETTA NICASUS VAN DEN DRIES eedler Weduwe van
JAN JANSZ MARK, thans gehuwd met **Mezows**
BURGERS.

De **Ontvanger** voornoemd
P. SIX.

Er wordt met April of Mei aanstaande te Huur aan-
 geboden, een aangenaam **BUITENVERBLIJF** van het
huis ten Bosch annex, doch met geheel afgezonderde
 ingang en afsluiting, vrijen Tuin, met goede Vruchtboomen, Per-
 ziken Heining en Moestuinten; de woning bevat twee ruime Zit-
 kamers, daarboven vier goede Slaap-vertrekken, benevens Boden-
 kamers, Keuken, Provisie-kamer, Kelder, Stalling voor drie Paar-
 den en Koetshuis. Men kan nog des verkiezende eenig Bouwland,
 Wel- of Klaverland daarbij bekomen. Te bevragen bij den Heer
K. H. BODE, Notaris te *Prinsenhage* en bij den Uitgever dazer.

Op **Donderdag den 18den April 1839**, en volgende dag, Pu-
 blieke Verkoop in de groote Verkoopzaal op de *Veemarkt* te
Breda, van eene aanzienlijke partij Meubilaire en andere
GOEDEREN, verscheidene zeer goede Bedden, Goud- en Zilver-
 werk, Galanterie-waaren, enz. Daags te voren op de gewone
 wijze te zien.

UIT DE HAND TE KOOP.

Een Welbezeld **AARDAPPELEN POON**, met deszelfs staande en
 loopende wand, en een behoorlijke inventaris, groot 36 Tonnen.
 Te bezien onder Letter **N**, met franco Brieven aan het Post-
 kantoor te *Dordrecht*.

J. B. WANDICH, Dentist uit de residentie 's **GRAVENHAGE**, is
 thier aangesteld ten dienste van zijne Geabonneerden; Hij is
 tevens te spreken of te ontbieden, om over de gebreken van
 Mond en Tand en gewaspleegd te worden. Hij beveelt zich in-
 zonderheid aan, bij degenen, die verlangen **KUNST-TANDEN**

afgezet te hebben; welke hij verzekert, dat even voldoende
 zijn als de natuurlijke. Hij trekt ook **KIEZEN** of **TANDEN**,
 op eene bijzondere en behendige wijze, al ware het dat de
 kroonen er van weg zijn; zuivert voorts Tand en maakt de-
 zelfve Ivoor Wit; plousteert ook holle Kiezen, en verrigt ver-
 der al wat tot dit vak behoort.

Is gelogeerd op den *Maagdijsk* Wijk **C**, N°. 146 bij **A.**
WATLAACH.
 Hij vertrekt van hier naar *Bergen-op-Zoom* en Logeert bij
LEMMERS in de *Kroon*.

SNELVARENDE STOOMBOOTEN
WILLEMDE EERSTE en
KONINGIN DER NEDERLANDEN.
 Beide met Machines van lage drukking.
 Varende in het Beurt-beer tusschen **NIJME-**
GEN en **ROTTERDAM**, vice versa.
 Van **NIJMEGEN** naar **ROTTERDAM** en **'S HAGE**,
 alle dagen, 'smorgens ten 7 ure, en
 Van **ROTTERDAM** naar **NIJMEGEN**,
 alle dagen, 'smorgens ten 6 ure.

Zullende bij aankomst te *Rotterdam* eene zeer geschikte **DIL-**
IGENCE gereed zijn, om de Reizenden naar 's *Hage* te vervoer-
 ren, terwijl 'smorgens ten half vier ure, bij **J. STAAS**, aan
 de *Bierkade*, te 's *Hage*, eene **DILIGENCE** zal afrijden, ten
 einde voor het vertrek der **STOOMBOOT** te *Rotterdam* aan te
 komen.

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE.
 van **MIDDELBURG** naar **ROTTERDAM**,
APRIL 1839.

Van MIDDELBURG.		Van ROTTERDAM.	
Dingsdag 16,	'smorg. 5 1/2 uur.	Woensdag 17,	'smorg. 6 uur.
Vrijdag 19,	" 3 1/2 "	Zaterdag 20,	" 8 1/2 "
Zondag 21,	" 5 "	Maandag 22,	" 11 "

NB. De overvaart op de met een † gemerkte Afvaartdagen is,
 wegens Strooms-tegenstand, van langeren duur dan op de
 overige.

Door **VAN GULICK en HERMANS**, Boekhandelaars te *Breda*,
 is op den 10. April 1839, een *Latijn*-Bestuur hunner
 woonplaats, ter Vertaling in het *Nederlandsch* vertaald:
 " *Leitfaden zu einigen ausgewählten historischen Ue-*
bersetzungen der mittelalterlichen Literatur von J. SEIBER,
guren. Bonn 1839, verlag von T. HABICHT.

Bij **BROESE en COMP.** te *Breda*, staat de intekening open op:

BIOGRAPHIE
UNIVERSELLE,
 of
DICTIONNAIRE HISTORIQUE
 DE TOUS LES PERSONNAGES QUI ONT LAISSE UN NOM.
 depuis les temps les plus recules jusqu'a nos jours, augmenté
 de dix mille articles qu'on ne trouve dans aucune des
 précédentes biographies et dont plus de huit
 cents appartiennent à la Belgique.
 Par l'abbé **Ch. Deynand**.

DEUX VOL. TRÈS-GRAND IN-8°, peuvent se relier en un seul.

CONDITION:
 La *Biographie Universelle* formera deux volumes, grand in-8°,
 imprimée sur papier conforme à celui du Prospectus; ils contien-
 dront ensemble 1500 pages environ, à deux colonnes, en caractère
 petit texte.
 L'ouvrage paraîtra en huit livraisons, qui se succéderont de deux
 en mois; chaque livraison sera du prix de f 1,60 pour les sous-
 cripteurs.

La première livraison est sous presse.
 Le Prospectus se distribue gratis.

Door Bovengemelden is aan het Ed. Achenar Bestuur hunner
 woonplaats op den 13den April ter verkiezing in het *Nederduitsch*
 vertaald:

Die *Lehre vom KLEINEN KRIEGE* als Lehrfaden für der unterricht
 in militair schulen, bearbeitet von **GANS JACOB**, *Hanover* im verlage
 der *Militair*-senex-hofbuchhandlung.